

Medexpress, 2019-08-20 11:18

Samolot i chory ząb – koszmar kombinacja

Fot. Getty Images/iStockphoto

Zmiany ciśnienia obecne podczas lotu samolotem mogą doprowadzić do uszkodzenia plomb czy nawet pęknięcia zębów, na skutek ich eksplozji. Jak tego uniknąć?

Gdy wsiadamy na pokład samolotu, zapewne nie mamy świadomości, jak dokładnie lot wpływa na nasz organizm. Co dzieje się podczas gwałtownych zmian ciśnienia od etapu startu aż po lądowanie, gdy samolot wznosi się, szybuje, a potem opada? Objawy, jakich wtedy doświadczamy, np. zatykanie uszu, kłopoty z zatokami czy ból głowy to nie jedyne, co może nam dokuczać. Mniej znaną, a bardziej powszechną niż myślimy dolegliwością dokuczającą pasażerom jest ból... zębów.

- U pacjenta, u którego rozwija się próchnica i ząb już pobolewa, ból w przestworzach może się nasilić. Co więcej, lot samolotem może zainicjować ból zęba, który wcześniej nam nie dokuczał. Wynika to z gwałtownych zmian ciśnienia w kabinie samolotu, szczególnie przy starcie i lądowaniu. Doświadczamy przy tym choćby zatykania uszu. Podobnie i tutaj na skutek zmiennego wpływu ciśnienia atmosferycznego, w zębach objętych próchnicą gromadzą się pęcherzyki powietrza, które mogą powodować rozpieranie, uciskając przy tym silnie unerwione tkanki wywołując ból - mówi lek. stom. Monika Stachowicz z Centrum Periodont w Warszawie.

Jak rozpoznać źródło bólu? Zdrowe zęby nie boją. Zazwyczaj im większa wysokość, tym bardziej narastający ból. Jeśli intensywny ból występuje zaraz po starcie, może to świadczyć o **zapaleniu miazgi**, ten wzmagający się przy lądowaniu - o **martwicy miazgi**. Z kolei równie silny ból przy wznoszeniu i

opadaniu samolotu może sygnalizować **zapalenie tkanek okołowierzchołkowych**. Ten rodzaj bólu zęba, wywołany skokami ciśnienia atmosferycznego nazywamy **barodontalgia**, a ten który pojawia się bezpośrednio podczas lotu samolotem - **aerodontalgia**.

Aerodontalgii mogą sprzyjać nie tylko ubytki próchnicze, ale także zęby źle przeleczone lub w trakcie leczenia kanałowego, zmiany okołowierzchołkowe w zębach, pęknięcia szkliwa czy zatrzymane ósemki. Sprawcą bólu na skutek wahań ciśnienia mogą być także nieuszczelnione wypełnienia, wolne przestrzenie między zębem a wypełnieniem, ale także inne nieprawidłowo założone prace protetyczne, np. korony.

Aerodontalgia może pojawić się nie tylko podczas przelotu samolotem pasażerskim, ale także w trakcie lotu balonem, szybowcem, skoków na bungee czy ze spadochronem.

Eksplozja zęba w przestworzach?

Co więcej, zmiany ciśnienia obecne np. podczas lotu samolotem (znane również amatorom nurkowania) mogą doprowadzić do uszkodzenia plomb czy nawet pęknięcia zębów, na skutek ich eksplozji.

- To prawda. Choć takie sytuacje zdarzają się niezwykle rzadko, to bywają niebezpieczne. Przy nieprawidłowo wykonanym wypełnieniu w zębie może dojść do powikłania zwanego odontocrexis. Oznacza ono nagłe rozszerzenie się gazów w tkankach zęba wyniku bezpośrednio z gwałtownych wahań ciśnienia - mówi dr Stachowicz.

Jeśli chcemy uniknąć takiego ryzyka, specjaliści doradzają, by przed lotem skontrolować jakość istniejących wypełnień stomatologicznych, ale także uzupełnień protetycznych. Możemy uszczelnić stare wypełnienia lub wymienić je na nowe. Z pewnością ostatnią rzeczą, jakiej chcemy jest rozpoczęcie wakacji lub ważnej podróży służbowej z bólem zęba. Wizyta u stomatologa w obcym kraju też może nie być najlepszym pomysłem.

Czy jeśli na wyleczenie doskwierającego nam zęba nie starczy już czasu, to jedynym rozwiązaniem jest przełożenie lotu i zmiana planów? Niekoniecznie. Dla spóźnialskich, którzy nie zdążą wyleczyć zęba przed podniebną podróżą wsparciem mogą być rozwiązania tymczasowe.

- Jeśli nie możemy zrezygnować z podróży, a ząb nam dokucza, to warto skonsultować ten problem ze stomatologiem. Gdy zajdzie taka potrzeba, np. jeśli jesteśmy w trakcie leczenia kanałowego, koniecznie spakujmy do bagażu leki, które przepisze nam dentysta. W razie silnego bólu zęba pomoże wytrwać do wizyty w gabinecie po powrocie. W ostateczności sprawdzą się również środki przeciwzapalne, które działają przeciwbólowo. To jednak tylko doraźna pomoc, nie likwiduje przyczyny - radzi dr Stachowicz.

W przypadku braków terminu u swojego dentysty, możemy się również zgłosić na specjalny dyżur stomatologiczny, który świadczą niektóre placówki stomatologiczne.

Najlepszym rozwiązaniem, aby uniknąć niepotrzebnego stresu, jest jednak regularne odwiedzanie gabinetu, co pozwoli na bieżąco weryfikować wszelkie nieprawidłowości, które mogą zepsuć nam wakacje. W ostateczności, powinniśmy kilka tygodni przed lotem udać się na rutynowy przegląd jamy ustnej.

- Najbezpieczniej, by pacjent przed planowaną podróżą wyleczył wszystkie ubytki. Nie bazujemy tylko na tym, co widać gołym okiem. Dla pewności możemy wykonać pacjentowi pantomogram, czyli zdjęcie panoramiczne, które może ujawnić zmiany w głębszych tkankach zęba, np. miazdze. Jeśli próchnica dotrze już do miazgi i pojawi się ból, niezbędna może okazać się wizyta u endodonta. Również ból przeleczonego już w przeszłości kanałowo zęba podczas lotu może sugerować, że należy poddać się powtórnemu leczeniu po powrocie z podróży - ostrzega dr Stachowicz.

Źródło: mat. pras.